

Forslag til folketingsbeslutning om folkeafstemning vedrørende ekspropriation af olie- og gasforekomster m. v.

Fremsat den 12. oktober 1976 af *Wilhelm* (VS), *Steen Folke* (VS), *Kurt Hansen* (VS)
og *Nana Mikkelsen* (VS).

Folketinget opfordrer regeringen til at foranledige, at der afholdes vejledende folkeafstemning om ekspropriation af retten til efterforskning og udnyttelse af olie- og gas-

forekomsterne m. v. i alle områder under dansk højhedsret bortset fra Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til forslaget.

En stabil energiforsyning er af afgørende betydning for et højtindustrialiseret land som Danmark. Den totale afhængighed af nogle få multinationale selskaber, som skiftende regeringer har bragt os i, udgør en konstant trussel, ikke bare af økonomisk art eller mod den forsyningsmæssige sikkerhed, men også mod den danske befolknings politiske selvbestemmelse. Energiforsyningen er uden sammenligning det område, hvor der mest effektivt og mest anonymt kan udøves politisk pression mod den danske befolkning, hvis den skulle tage skridt til en politisk udvikling, som sigter på frigørelse fra det kapitalistiske system og fra de multinationale selskaber. (Den aktuelle pression mod det italienske folks politiske selvbestemmelsesret viser, at det ikke er tom snak).

Mindre afhængighed og større forsyningsmæssig sikkerhed opnås ikke ved at udskifte en energikilde og -teknologi med en anden, som beherskes af de samme interesser. At mindske afhængigheden af olie for til gengæld at etablere afhængighed af gas og a-kraft, som beherskes af de samme multinationale kapitalgrupper, mindsker ikke den forsyningsmæssige og dermed politiske afhængighed.

Det er derfor vanskeligt at forestille sig et område for ekspropriation, hvor forudsætningen om, at eks-

propriationen skal tjene almenvellets interesse, er bedre opfyldt, end når det gælder ekspropriation af landets egne energiressourcer. Det er samtidig klart, at almenvellets interesse ikke omfatter A. P. Møllers interesse, Shells interesse, Texacos interesse eller Chevrons interesse.

Eneretsbevillingen.

Den eneretsbevilling, som ekspropriationsforslaget retter sig imod, blev i 1962 — angiveligt af nationale grunde! — givet til det „danske“ selskab A. P. Møller.

Begrundelsen er i sig selv urigtig. A. P. Møller er et multinationalt selskab, både i kraft af sine kapitalinteresser i andre lande og verdensdele og i kraft af sine forretningsmetoder: det sælger skibe til sig selv, formummet ved udenlandsk registrerede datterselskaber; det indregistrerer skibe under bekvemlighedsflag osv.

Der gik da heller ikke ret mange uger, efter at staten havde givet A. P. Møller bevillingen med den begrundelse, at rettighederne skulle forblive på „danske“ hænder, før A. P. Møller havde afsat 60 pct. af koncessionen til et par af de store multinationale olieselskaber. Da A. P. Møller et par år efter planlagde yderligere udsalg af rettighederne, hen-